

שיעור מהלך מיל

1. גמרא – מהלך אדם בינוני ביום אחד (בינוני)

[פסחים צ"ג:] אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כמה מהלך אדם ביום עשר פרסאות

רש"י:

כמה מהלך אדם. בינוני וביום בינוני דתקופת ניסן ותשרי שהימים והלילות שוין:
עשרה פרסאות. ארבעים מילין:

1 פרסה = 4 מילין

10 פרסאות = 40 מילין

2. תרומת הדשן

2.1. תרומת הדשן א' קס"ז

מהלך מיל דהיינו שלישית שעה פחות חלק ל' מן השעה כמו שהוכחנו ממהלך אדם בינוני עשר פרסאות ביום בינוני (מעלות השחר עד צאת הכוכבים) שהוא י"ב שעות.

$1/3$ שעה = 20 דקות

$1/30$ שעה = 2 דקות

$20 - 2 = 18$ דקות

2.2. תרומת הדשן חלק א' סימן קכ"ג בהגהה:

ושיעור מיל רביעית שעה וחלק עשרים מן השעה לפי חשבון מהלך אדם בינוני עשר פרסאות ביום שהוא י"ב שעות כדאיתא פרק מי שהיה טמא.

$1/4$ שעה = 15 דקות

$1/20$ שעה = 3 דקות

$15 + 3 = 18$ דקות

2.3. החישובון המלא

12 שעות = 10 פרסאות = 40 מילין

12 שעות = 12×60 דקות = 720 דקות

"עשר פרסאות ביום שהוא י"ב שעות"

$720 / 40 = 18$ דקות למהלך 1 מיל

3. הגר"א

3.1. ביאור הגר"א לאורח חיים סימן תנ"ט סעיף ב'

ועיקר כדברי האומרים שהחשבון (של 12 שעות) הוא מהנץ החמה עד שקיעת החמה.... וכ"כ הרמב"ם בפירושו בפרק ג' דפסחים מתני' ב' ששיעור מיל ב' חומשי שעה:

$$2/5 \text{ שעה} = (60 \times 2) / 5 = 24 \text{ דקות}$$

3.1. מרחק שאדם הולך מעלות השחר עד הנץ החמה, ומהשקיעה עד צאת הכוכבים

[פסחים צ"ג:] מעלות השחר ועד הנץ החמה חמשת מילין, משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים חמשת מילין.

3.2. מרחק שאדם הולך מהנץ החמה עד שקיעת החמה

[פסחים צ"ג:] כמה מהלך אדם בינוני ביום (מעלות השחר עד צאת הכוכבים) עשר פרסאות

כמה מהלך אדם בינוני מהנץ החמה עד שקיעת החמה שהם 12 שעות ע"פ הגר"א:

$$(2 \times 5 \text{ מילין}) - 40 \text{ מילין} = 30 \text{ מילין}$$

3.3. החשבון המלא

$$12 \text{ שעות} = 12 \times 60 \text{ דקות} = 720 \text{ דקות}$$

$$720 / 30 = 24 \text{ דקות למהלך } 1 \text{ מיל}$$

4. הגר"א לפי תוספות

4.1. גמרא – מעלות השחר עד הנץ החמה

[פסחים צ"ד.] מיתיבי רבי יהודה אומר (...) ומעלות השחר עד הנץ החמה ארבעת מילין משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים ארבעת מילין (...) תיובתא דרבא תיובתא דעולא תיובתא

4.1.1. ביאור הגר"א לאורח חיים סימן תנ"ט סעיף ב'

אבל הוא טעות כנ"ל שהוא נגד מסקנא דגמרא הנ"ל אלא שצ"ל ד' מילין

ולפ"ז נשאר מנץ החמה עד השקיעה מהלך ח' פרסאות ל-י"ב שעות הנ"ל וא"כ עולה שיעור פרסה לשעה ומחצה

4.2. החשבון המלא

$$\text{מעלות השחר עד נץ החמה: } 4 \text{ מילין} = 1 \text{ פרסה}$$

$$\text{משקיעת החמה עד צאת הכוכבים: } 4 \text{ מילין} = 1 \text{ פרסה}$$

אם מעלות השחר עד צאת הכוכבים: 10 פרסאות

אז מנץ החמה עד שקיעת החמה: 2. – 10 = 8 פרסאות = 32 מילין (רש"י ד"ה ת"ש ר"י אומר כו')

$$\text{מהלך } 1 \text{ פרסה: } 8 / 12 = 1.5 \text{ שעות} = 90 \text{ דקות}$$

$$\text{מהלך } 1 \text{ מיל: } 4 / 90 = 22.5 \text{ דקות} = 22:30 \text{ דקות (לא מוזכר בביאור הגר"א הנ"ל)}$$